

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

22 май 2023 г.

12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ¹

Март 2023 г.

Към края на март 2023 г. **активите, управлявани от местните и чуждестранните инвестиционни фондове**^{2,3,4}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 8806.3 млн. лева. Техният размер се увеличава с 83 млн. лева (1%) в сравнение с март 2022 г. (8723.3 млн. лева) и с 373.1 млн. лева (4.4%) спрямо декември 2022 г. (8433.2 млн. лева).

Като процент от БВП⁵ **общият размер на активите на местните и чуждестранните инвестиционни фондове** към март 2023 г. е 5%, при 5.3% от БВП към март 2022 г. и 5.1% към края на четвърто тримесечие на 2022 г.

1. Размер и структура на активите

Към края на март 2023 г. **активите на местните инвестиционни фондове** достигат 2772.4 млн. лева, като спрямо същия месец на 2022 г. (2728.8 млн. лева) те се увеличават с 43.7 млн. лева (1.6%). В сравнение с декември 2022 г. (2765.8 млн. лева) активите се увеличават с 6.7 млн. лева (0.2%).

Към края на първо тримесечие на 2023 г. **активите на фондовете, инвестиращи в акции**, се увеличават с 262.2 млн. лева (20.1%) до 1564.3 млн. лева при 1302.1 млн. лева към март 2022 г., а тези на **балансираните фондове и фондовете инвестиращи в недвижими имоти** намаляват с 57.3 млн. лева (12.5%) до 401.6 млн. лева при 458.9 млн. лева към края на март 2022 г. Спрямо декември 2022 г. **активите на фондовете, инвестиращи в акции**, се увеличават със 104.5 млн. лева (7.2%), а на **балансираните фондове и фондовете инвестиращи в недвижими имоти и други** намаляват с 56.9 млн. лева (12.4%). Средствата, управлявани от **фондовете, инвестиращи в облигации**, намаляват на годишна база със 161.2 млн. лева (16.7%) до 806.5 млн. лева към март 2023 г. (967.7 млн. лева към края на март 2022 г.). В сравнение с декември 2022 г. активите на **фондовете, инвестиращи в облигации**, намаляват с 41 млн. лева (4.8%).

Към края на март 2023 г. относителният дял на активите на **фондовете, инвестиращи в акции** от общия размер на **активите на местните инвестиционни фондове** е 56.4%, при 47.7% към март 2022 г. и 52.8% към декември 2022 г. **Фондовете, инвестиращи в облигации**, притежават 29.1% от общата сума на активите към март 2023 г. при относителен дял от 35.5% към март 2022 г. и 30.6% към декември 2022 г.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизирани недвижими имоти.

² Разделянето на инвестиционните фондове според вида и инвестиционната им политика е извършено съгласно Регламент № 1073/2013 на Европейската централна банка от 18.10.2013 г., относно статистиката на активите и пасивите на инвестиционните фондове и други нормативни документи на ЕЦБ.

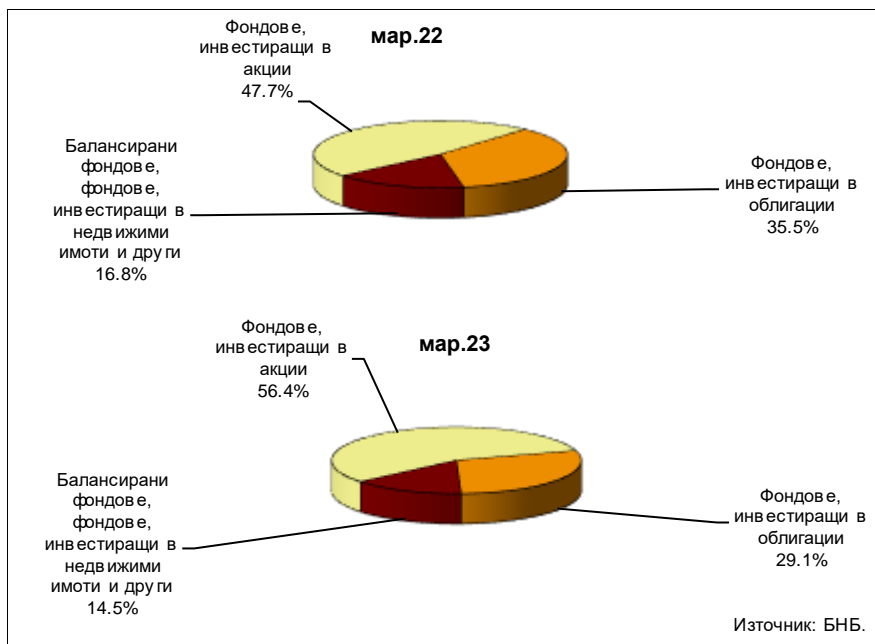
³ Предварителни данни за март 2023 г. Пълният комплект от таблици за статистиката на инвестиционните фондове и прессъобщението се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Инвестиционни фондове*.

⁴ В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021г.

⁵ При БВП в размер на 176 725 млн. лева за 2023 г. (прогноза на БНБ) и 165 383.6 млн. лева за 2022 г. (данни на НСИ от 08.03.2023 г.).

Активи на местните инвестиционни фондове
Структура по видове според инвестиционната политика

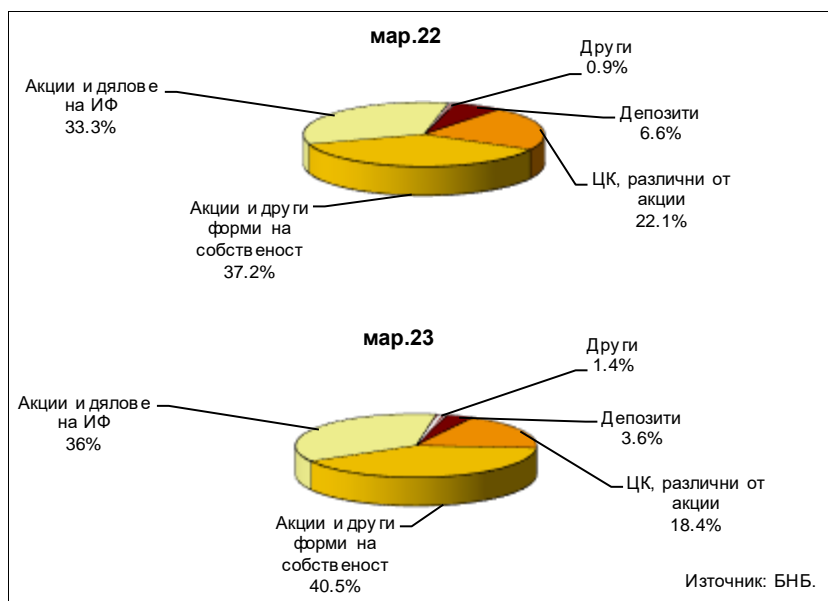
Графика 1

По отношение на **инструментите**, включени в портфейлите на *местните инвестиционни фондове*, към март 2023 г. спрямо същия месец на 2022 г. инвестициите в *акции и други форми на собственост* се увеличават със 108.1 млн. лева (10.7%) до 1122.3 млн. лева, тези в *акции/дялове на ИД и ДФ* се увеличават с 91.5 млн. лева (10.1%) до 998.9 млн. лева, а средствата, вложени в *ценни книжа, различни от акции*, намаляват с 91.8 млн. лева (15.2%) до 511.1 млн. лева. В сравнение с декември 2022 г. инвестициите в *акции и други форми на собственост* се увеличават с 13.4 млн. лв. (1.2%), тези в *акции/дялове на ИД и ДФ* – с 85.6 млн. лв. (9.4%), а средствата вложени в *ценни книжа, различни от акции* намаляват с 54.6 млн. лева (9.6%). Към края на март 2023 г. най-големи относителни дялове в общата стойност на активите имат *акциите и другите форми на собственост* – 40.5%, следвани от *акции/дялове на ИД и ДФ* – 36% и *ценни книжа, различни от акции* – 18.4%, при съответно 37.2% за *акциите и другите форми на собственост*, 33.3% за *акции/дялове на ИД и ДФ* и 22.1% за *ценни книжа, различни от акции* към края на март 2022 г. Към декември 2022 г. най-големи относителни дялове в общата стойност на активите също имат *акции и други форми на собственост* – 40.1%, следвани от *акции/дялове на ИД и ДФ* – 33% и *ценни книжа, различни от акции* – 20.5%.

**Активи на местните инвестиционни фондове
Структура по инструменти**

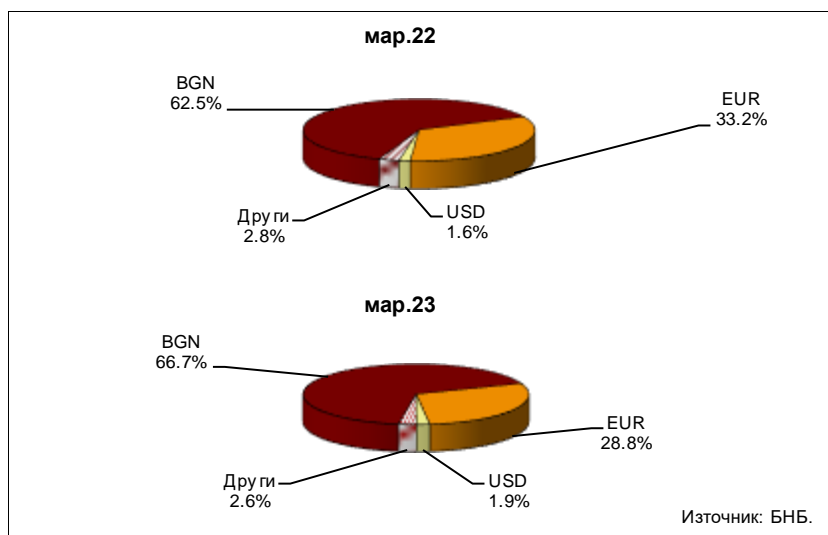
Графика 2

Към края на първо тримесечие на 2023 г. основен дял във **валутната структура** на активите на *местните инвестиционни фондове* имат средствата, деноминирани в **български лева** – 66.7% и в **евро** – 28.8%, при съответно 62.5% и 33.2% към март 2022 г. Към декември 2022 г. активите, деноминирани в **български лева**, са 64.6%, а тези в **евро** – 30.9%.

**Активи на местните инвестиционни фондове
Структура по валути**

Графика 3

Географската структура на ценните книжа⁶ в активите на *местните инвестиционни фондове* показва, че към март 2023 г. инвестициите в България се увеличават на годишна база със 141.8 млн. лева (11.3%) до 1394.6 млн. лева при 1252.8 млн. лева към края на март 2022 г., а в останалите държави от Европейския съюз⁶ намаляват с 13.4 млн. лева (1.3%) до 1023.1 млн. лева при 1036.4 млн. лева към края на март

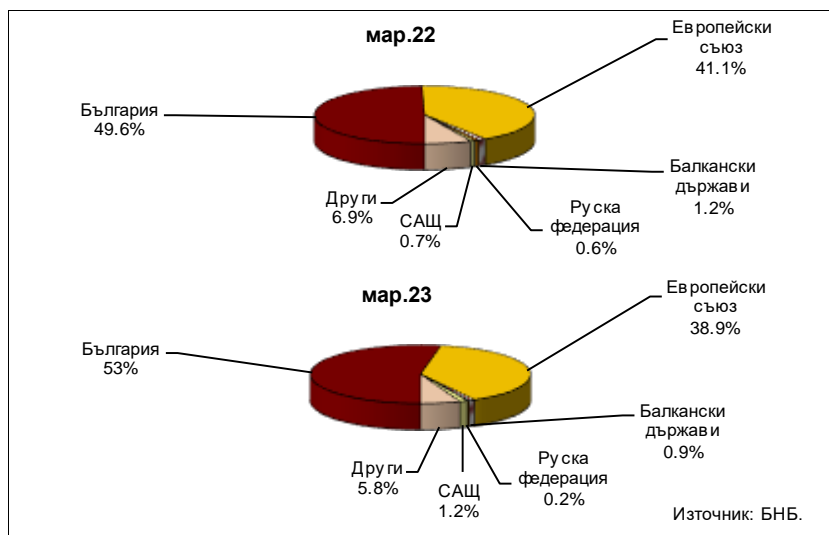
⁶ Ценните книжа включват: ценни книжа, различни от акции (АФ.33), акции и други форми на собственост (АФ.51) и акции и дялове, емитирани от инвестиционни дружества (ИД) и договорни фондове (ДФ) (АФ.52).

⁶ От февруари 2020 г. Европейският съюз не включва Обединеното кралство.

2022 г. В сравнение с декември 2022 г. инвестициите в България намаляват с 24.8 млн. лева (1.7%), а в останалите държави от Европейския съюз се увеличават с 67.9 млн. лева (7.1%). Относителният дял на активите на инвестиционните фондове в ценни книжа, емитирани от резиденти, е 53% към март 2023 г. при 49.6% към края на март 2022 г. и 54.8% към декември 2022 г. Относителният дял на активите на инвестиционните фондове в ценни книжа, емитирани от резиденти на останалите държави от Европейския съюз към март 2023 г. е 38.9% при 41.1% към края на март 2022 г. и 36.9% към декември 2022 година.

Ценни книжа, притежавани от местните инвестиционни фондове Географска структура

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

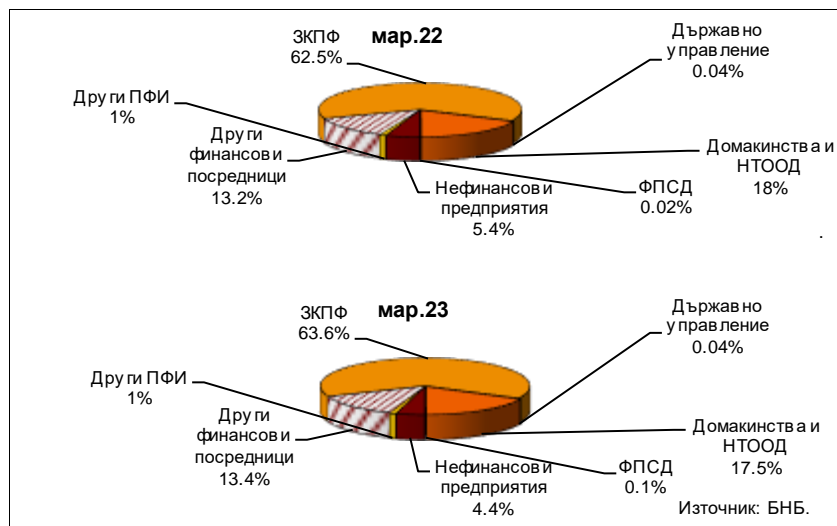
Към края на март 2023 г. **привлечените от резиденти средства в чуждестранните инвестиционни фондове** са 6033.8 млн. лева. Спрямо същия месец на 2022 г. (5994.6 млн. лева), те се увеличават с 39.3 млн. лева (0.7%). В сравнение с края на декември 2022 г. (5667.5 млн. лева) размерът на пасивите на **чуждестранните инвестиционни фондове** към резиденти на България се увеличава с 366.4 млн. лева (6.5%).

По институционални сектори към края на първо тримесечие на 2023 г. задълженията на **чуждестранните инвестиционни фондове** към сектор **Застрахователни компании и пенсионни фондове** се увеличават с 93.2 млн. лева (2.5%) до 3837.4 млн. лева при 3744.2 млн. лева към март 2022 г. Пасивите към сектор **Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинства**, намаляват с 20.8 млн. лева (1.9%) до 1056 млн. лева към март 2023 г. при 1076.8 млн. лева към края на първо тримесечие на 2022 г. Спрямо декември 2022 г. пасивите на **чуждестранните инвестиционни фондове** към сектор **Застрахователни компании и пенсионни фондове** се увеличават с 267.5 млн. лева (7.5%), а задълженията към сектор **Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинства** се увеличават с 26.2 млн. лева (2.5%). Основни инвеститори в **чуждестранните инвестиционни фондове** към края на март 2023 г. са **Застрахователните компании и пенсионните фондове** (63.6%) и **Домакинствата и нетърговските организации, обслужващи домакинствата** (17.5%). Към края на март 2022 г. относителните дялове на двата сектора са съответно 62.5% и 18%, а към декември 2022 г. – 63% и 18.2%.

Привлечени средства на резиденти в чуждестранните инвестиционни фондове

Структура по институционални сектори

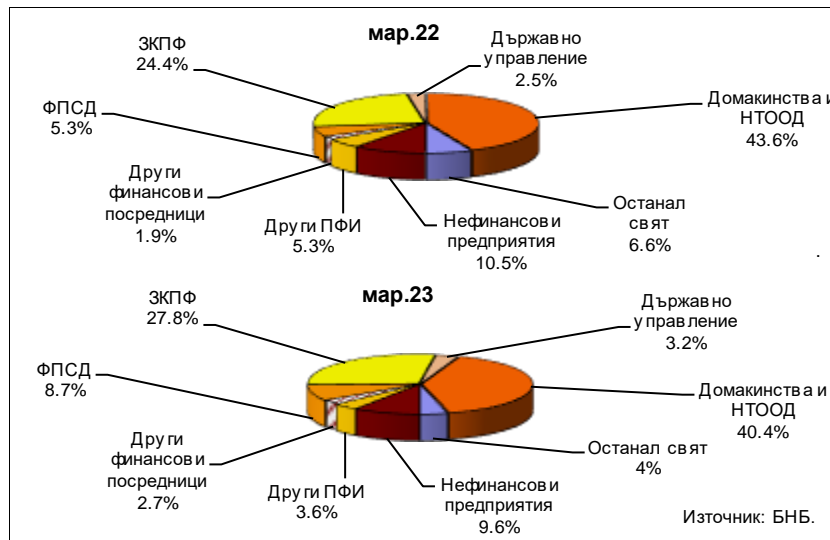
Графика 5

Към края на март 2023 г. **пасивите на местните инвестиционни фондове** са 2772.4 млн. лева, като размерът на собствения им капитал е 2764.2 млн. лева. Към края на първо тримесечие на 2023 г. задълженията на **местните инвестиционни фондове** в собствения капитал към **резиденти** са 2654.6 млн. лева (96%), а към сектор **Останал свят** – 109.6 млн. лева (4%). Спрямо март 2022 г. пасивите в собствения капитал към **резиденти** се увеличават със 120 млн. лева (4.7%), а към **нерезиденти (сектор Останал свят)** намаляват с 68.5 млн. лева (38.5%). **По институционални сектори** към март 2023 г. спрямо същия месец на предходната година задълженията на **местните инвестиционни фондове** към резиденти в сектор **Застрахователни компании и пенсионни фондове** се увеличават със 107.5 млн. лева (16.3%) до 768.6 млн. лева, а към сектор **Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинства** намаляват с 63.9 млн. лева (5.4%) до 1117.6 млн. лева. Спрямо декември 2022 г. задълженията на **местните инвестиционни фондове** в собствения капитал към **резиденти** се увеличават със 113.5 млн. лева (4.5%), а към **нерезиденти** намалява със 106.1 млн. лева (49.2%). **По институционални сектори** към март 2023 г. спрямо края на предходното тримесечие пасивите на **местните инвестиционни фондове** към резиденти в сектор **Застрахователни компании и пенсионни фондове** нарастват с 27.3 млн. лева (3.7%), а задълженията към резиденти в сектор **Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинствата** нараства с 67.3 млн. лева (6.4%).

**Собствен капитал на местните инвестиционни фондове
Структура по институционални сектори**

Графика 6

Към края на март 2023 г. с най-големи относителни дялове в собствения капитал **на местните инвестиционни фондове** са резидентните сектори *Домакинства и НТООД* (40.4%), *Застрахователни компании и пенсионни фондове* (27.8%) и *Нефинансови предприятия* (9.6%). Най-големите относителни дялове към март 2022 г. са съответно 43.6% за сектор *Домакинства и НТООД*, 24.4% за сектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове* и 10.5% за сектор *Нефинансови предприятия*. Относителният дял на сектор *Останал свят (нерезиденти)* е 4% от общия размер на собствения капитал към март 2023 г. при относителен дял 6.6% към края на март 2022 г. и 7.8% към декември 2022 г.

СТАТИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ

АКТИВИ

УПРАВЛЯВАНИ СРЕДСТВА ОТ ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ ПО ВИДОВЕ ФОНДОВЕ ^{1,2,3}

Таблица 1

Вид фонд	Брой фондове			Управлявани средства в млн. лв.		
	31.III.2022 г.	31.XII.2022 г.	31.III.2023 г.	31.III.2022 г.	31.XII.2022 г.	31.III.2023 г.
Инвестиционни фондове – общо	1576	1508	1530	8723.3	8433.2	8806.3
Чуждестранни инвестиционни фондове	1422	1351	1374	5994.6	5667.5	6033.8
Местни инвестиционни фондове – общо	154	157	156	2728.8	2765.8	2772.4
Фондове, инвестиращи в акции	91	97	97	1302.1	1459.8	1564.3
Фондове, инвестиращи в облигации	29	27	27	967.7	847.5	806.5
Балансирани фондове, фондове, инвестиращи в недвижими имоти и други	34	33	32	458.9	458.5	401.6

Предварителни данни за март 2023 г.

Източници: При местните инвестиционни фондове данните се събират от управляващите дружества и инвестиционните дружества от затворен тип. За чуждестранните инвестиционни фондове данните обхващат пасивите на чуждестранни инвестиционни фондове към местни лица, като източник на информация са местните банки, небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове, институции от сектор Държавно управление и нефинансови предприятия, които инвестират в ценни книжа без посредничество на местно лице инвестиционен посредник.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.

² Разделянето на инвестиционните фондове в представените групи е извършено в съответствие с Регламент № 1073/2013 на Европейската централна банка от 18.10.2013 г. относно статистиката на активите и пасивите на инвестиционните фондове и други нормативни документи на ЕЦБ. В съответствие с тези изисквания разпределението се прави на основата на първоначално обявената инвестиционна политика в Проспектите за публично предлагане на дялове и структурата на портфейла по категория активи, както следва:
Фондовете инвестиращи в акции, инвестират основно в *акции и други форми на собственост и финансови деривати* (рискови активи);
Фондовете, инвестиращи в облигации инвестират основно в *ценни книжа, различни от акции и депозити* (нерискови активи);
Балансирани фондове инвестират приблизително по равно в *рискови и нерискови активи*;
Фондовете, инвестиращи в недвижими имоти и други инвестират основно в *нефинансови и други активи*.

³ В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021г.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ

Таблица 2
(млн. лв.)

АКТИВИ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ^{1,3}	31.03.22 г.	30.06.22 г.	30.09.22 г.	31.12.22 г.	31.03.23 г.
Структура по инструменти и валути					
По инструменти	2,728.8	2,681.9	2,645.4	2,765.8	2,772.4
Парични средства в каса (AF.21)	3.3	4.1	1.7	3.6	3.3
Депозити (AF.22 + AF.29)	180.2	148.5	141.1	137.1	100.3
Ценни книжа, различни от акции (AF.33)	602.9	588.7	572.1	565.7	511.1
Акции и други форми на собственост (AF.51)	1,014.1	1,020.3	1,016.3	1,108.9	1,122.3
Акции/дялове на ИД и ДФ (AF.52) ²	907.4	893.7	875.7	913.3	998.9
Нефинансови активи (AN)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Финансови деривати (AF.34)	0.0	0.0	0.0	0.0	2.6
Други активи (AF.7)	11.8	16.2	18.6	16.9	12.4
Кредити (AF.4)	9.1	10.4	19.9	20.4	21.6
По валути	2,728.8	2,681.9	2,645.4	2,765.8	2,772.4
BGN	1,704.3	1,702.3	1,669.1	1,786.5	1,849.8
EUR	905.3	865.0	853.8	854.5	798.6
USD	42.8	41.8	51.2	52.2	52.9
Други	76.4	72.8	71.3	72.6	71.2

Предварителни данни за март 2023 г.

Източници: Управляващите дружества и инвестиционните дружества от затворен тип.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.

² Акции и дялове, емитирани от инвестиционните дружества (ИД) и договорните фондове (ДФ).

³ В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021г.

СТРУКТУРА НА ПОРТФЕЙЛА ОТ ЦЕННИ КНИЖА В АКТИВА НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

Таблица 3
(млн. лв.)

АКТИВИ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ^{1,5} Структура на портфейла от ценни книжа	31.03.22 г.	30.06.22 г.	30.09.22 г.	31.12.22 г.	31.03.23 г.
По групи страни ²	2524.4	2502.7	2464.1	2587.9	2632.3
България	1252.8	1315.1	1296.5	1419.4	1394.6
Европейски съюз ³	1036.4	969.9	960.9	955.2	1023.1
Балкански държави ⁴	29.4	26.4	24.9	25.7	23.7
Руска федерация	14.8	14.1	12.1	8.6	6.4
САЩ	17.2	22.8	23.9	29.9	31.5
Други	173.8	154.4	145.8	149.0	153.0
По институционални сектори	2524.4	2502.7	2464.1	2587.9	2632.3
Нефинансови предприятия (S.11)	477.8	491.2	483.5	531.8	545.0
Други ПФИ (S.122)	41.8	46.2	45.4	46.4	50.8
Други финансови посредници (S.123)	530.1	543.1	533.0	554.2	542.6
Финансови предприятия със спомагателна дейност (S.124)	143.3	169.0	171.6	221.2	240.6
Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.128 + S.129)	3.0	3.0	3.1	4.4	4.4
Държавно управление (S.13)	56.8	62.4	59.9	61.4	11.1
Сектор <i>Останал свят</i> (S.2)	1271.6	1187.7	1167.6	1168.5	1237.6

Предварителни данни за март 2023 г.

Източници: Управляващите дружества и инвестиционните дружества от затворен тип.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.² Разпределението по групи страни е по страна на емитент за съответната емисия.³ От февруари 2020 г. Европейският съюз не включва Обединеното кралство.⁴ Включва Турция, Сърбия, Черна гора, Македония, Албания и Херцеговина.⁵ В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021г.

СТАТИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ

ПАСИВИ

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ

Таблица 4
(млн. лв.)

ПАСИВИ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ ^{1,2} Структура по институционални сектори	Институционален сектор по ЕСС'2010	31.03.22 г.			31.12.22 г.			31.03.23 г.		
		ОБЩО	Рези- денти	Нерези- денти	ОБЩО	Рези- денти	Нерези- денти	ОБЩО	Рези- денти	Нерези- денти
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ - ОБЩО		8,723.3	8,544.3	179.1	8,433.2	8,216.7	216.6	8,806.3	8,695.3	110.9
<i>Чуждестранни инвестиционни фондове</i>		5,994.6	5,994.6		5,667.5	5,667.5		6,033.8	6,033.8	
<i>Местни инвестиционни фондове</i>		2,728.8	2,549.7	179.1	2,765.8	2,549.2	216.6	2,772.4	2,661.5	110.9
ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ		5,994.6	5,994.6		5,667.5	5,667.5		6,033.8	6,033.8	
<i>Нефинансови предприятия</i>	(S.11)	322.0	322.0		269.0	269.0		264.0	264.0	
<i>Други ПФИ</i>	(S.122)	58.8	58.8		52.6	52.6		60.7	60.7	
<i>Други финансови посредници</i>	(S.123)	788.7	788.7		741.0	741.0		810.3	810.3	
<i>Финансови предприятия със спомагателна дейност</i>	(S.124)	1.5	1.5		2.9	2.9		3.0	3.0	
<i>Застрахователни компании и пенсионни фондове</i>	(S.128 + S.129)	3,744.2	3,744.2		3,569.9	3,569.9		3,837.4	3,837.4	
<i>Държавно управление</i>	(S.13)	2.5	2.5		2.2	2.2		2.4	2.4	
<i>Домакинства и НТООД</i>	(S.14 + S.15)	1,076.8	1,076.8		1,029.8	1,029.8		1,056.0	1,056.0	
МЕСТНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ		2,728.8	2,549.7	179.1	2,765.8	2,549.2	216.6	2,772.4	2,661.5	110.9
<i>Собствен капитал</i>		2,712.8	2534.7	178.1	2,756.8	2541.1	215.7	2,764.2	2654.6	109.6
<i>Нефинансови предприятия</i>	(S.11)	320.6	285.9	34.7	353.5	255.0	98.6	266.2	265.4	0.7
<i>Други ПФИ</i>	(S.122)	214.5	143.3	71.2	183.5	114.3	69.2	170.0	99.3	70.6
<i>Други финансови посредници</i>	(S.123)	62.0	50.2	11.8	78.0	69.4	8.6	77.6	74.7	2.8
<i>Финансови предприятия със спомагателна дейност</i>	(S.124)	143.9	143.9	0.0	220.6	220.6	0.0	239.9	239.9	0.0
<i>Застрахователни компании и пенсионни фондове</i>	(S.128 + S.129)	683.5	661.2	22.3	747.9	741.4	6.5	768.7	768.6	0.1
<i>Държавно управление</i>	(S.13)	68.6	68.6	0.0	90.2	90.2	0.0	88.9	88.9	0.0
<i>Домакинства и НТООД</i>	(S.14 + S.15)	1219.6	1181.5	38.0	1083.1	1050.3	32.8	1153.0	1117.6	35.4
<i>Заеми</i>		1.2	1.2	0.0	1.6	1.6	0.0	1.5	1.5	0.0
<i>Финансови деривати</i>		0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.0
<i>Други</i>		14.7	13.7	0.9	7.3	6.4	0.9	6.6	5.3	1.3

Предварителни данни за март 2023 г.

Източници: При местните инвестиционни фондове данните се събират от управляващите дружества, инвестиционните дружества от затворен тип и Централния депозитар.

За чуждестранните инвестиционни фондове данните обхващат пасивите на чуждестранни инвестиционни фондове към местни лица, като източник на информация са местните банки, небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове, институции от сектор Държавно управление и нефинансови предприятия, които инвестират в ценни книжа без посредничество на местно лице инвестиционен посредник.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчетане.² В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021г.